

ten») og dessuten nødvendige husreparasjoner, som for øvrig må fortsette i år. Det er avsatt kr. 1.000,— til dette formål.

Formuestillingen.

Pr. 31/12 1959 var legatkapitalen kr. 628.542,26, det er en økning, stor kr. 8.168,02 fra forrige år. Økningen fordeler seg med kr. 5.580,00 på kursdifferanser ved uttrekking og kjøp av nye obligasjoner og kr. 1.688,02 på statuttmessige tillegg til selskapets legater, samt kr. 900,00 som tillegges livsvarige medlemmers fond. Selskapets øvrige aktiva utgjør kr. 217.429,93, det er en nedgang, stor kr. 1.430,15 fra 1958. Myrselskapets samlede aktiva pr. 31/12-59 utgjør følgelig kr. 845.972,19, det er en økning, stor kr. 6.737,87 fra 1958.

MELDING OM VÆR OG ÅRSVEKST VED DET NORSKE MYRSELSKAPS FORSØKSSTASJON PÅ MÆRESMYRA FOR ÅRET 1959.

Av forsøksleder Hans Hagerup.

Kort oversyn.

Ved årsskiftet 1958/59 var det bare et tynt snødekke over jorda ved forsøksstasjonen, og det var ingen tele i myra. Utover januar måned ble det noe kaldt og samtidig litt teledanning, men da det snart kom litt snø, ble det ikke noen tykk tele. Mot slutten av måneden ble det igjen mildt vær og regn. Mildværet holdt frem i februar, og det skiftet med regn og sludd. I månedene mars og april var det lite nedbør, og den kom vesentlig som regn, og alt tidlig i mars var telen borte. I de fire første måneder av året var nedbøren 182 mm, det er 32 mm under normalen ved forsøksstasjonen.

Det er sjelden at det ikke er tele i myrjorda her når våronna tar til, og da det hadde vært ubetydelig snødekke denne vinteren, tørket myra fort opp. Det var ikke vann i grøftene da vårarbeidene tok til den 16. april. Det så således ut til å bli tørkesommer fra våren av, og det kom ikke vann i grøftene før langt ut i oktober måned. Vilråa for vårarbeidene var gode. Myra var så tørr at den bar redskaper og maskiner godt oppe både på grasmyra og mosemyra. Jorda var tidlig laglig til såing, likevel ble intet sådd før mot slutten av april måned. Mai måned var også tørr, bare 25 mm regn, det er 20 mm mindre enn normalt. Sommermånedene var gjennomgående varme, ellers vil de klimatiske data gå fram av tabell 1.

Tabell 1.
Nedbør- og temperaturobservasjoner på Mæresmyra i 1959.

Måned	Nedbør mm		Nedbørdager	Middeltemperatur i C°				Frostnetter i vekstfida			
	1959	Skilnad fra normalen		Skilnad fra normalen	Dager med maks temp. over 20 C°	Varmesum	Netter under 0 C°	Netter under ÷ 2 C°	Laveste C° temperatur	Dato	
Januar	40	÷ 29	20	1959							
Februar	89	+ 34	20	8,6	+ 0,4	5	267	6	5	÷ 5,7	7.
Mars	22	÷ 33	16	12,3	+ 0,7	9	369	0	0	—	—
April	31	÷ 4	18	14,5	÷ 0,9	15	450	0	0	—	—
Mai	25	÷ 20	14	14,3	+ 1,2	12	443	0	0	—	—
Juni	70	+ 13	21	9,7	+ 0,5	0	291	2	2	÷ 4,0	26.
Juli	52	÷ 15	18								
August	47	÷ 36	22								
September	74	÷ 8	26								
Oktober	26	÷ 60	13								
November	35	÷ 38	12								
Desember	2	÷ 55	8								
Sum året	513	÷ 251	208	—	—	—	—	—	—	—	—
„ og mid. mai/sept.	268	÷ 66	101	11,9	—	41	1820	8	7	÷ 5,7	7/5
Normalen	—	—	—	11,5	—	—	1760	—	—	—	—

En åkerparsell ble alt gjødslet ferdig den 16. april, da vi kunne få vansker med tilsåinga ifall regnvær skulle inntreffe. Den øvrige åker ble gjødslet fra den 25. april. På enga ble kunstgjødsla sådd fra den 17. april. Nitrogen- og mineralgjødsla ble blandet og utsådd samtidig, da vi kunne rekne med liten eller ingen utvasking av nitrogenet på grunn av den uvanlig tørre myra så tidlig på våren, grunnvannet lå under grøftebotnen.

Såing og setting av de ymse vekster ble utført til følgende tider: På grasmyra ble Vollhavre og Nidarhavre II sådd den 25/4 og 27/4, Hertabygg og Vardebygg den 30/4, mens det siste av Vardebygg ble sådd den 11/5. På mosemyra ble Vollhavre og Vardebygg sådd den 30/4. For de øvrige vekster var såtidene: Gulrot 2/5, engfrø 11/5, poteter 13/5, neper 21/5, rødbeter, blomkål og hodekål 2/6 og haustrug den 28/8. For vårsåinga ligger tidene omkring ei veke tidligere enn vanlig ved forsøksstasjonen.

Selv om det var tørt vær og tørr jord ble det spiringsfuktighet nok så oppspiringen gikk raskt i forhold til den tidlige såing. Voll- og Nidarhavre var på grasmyra oppspirt den 10. og 12. mai, Herta og Vardebygg den 12. mai. Natt til den 7. mai var det $\div 5,7\text{ C}^\circ$ i temperaturburet, men da spirene enda ikke var kommet opp, ble det ikke skadefrost. Verre gikk det natt til den 17. mai. Kornet var helt oppspirt og godt drevet. Temperaturen i buret var $\div 4,3\text{ C}^\circ$, nede ved jorda var det omkring $\div 5\text{ C}^\circ$. Både bygg- og havrebrodden frøs helt ned, bare langs kanalene der det sto en rekke av trær, unngikk kornet skaden. Myra var som før nevnt meget tørr, og da er plantene mer ømfintlige for frost enn når den er våt. En ny frostnatt kom den 21. mai, men da var det ingen skadefrost.

Det var god overvintring på enga. Kløveren var riktignok forsvunnet på grasmyra, noe som er svært vanlig her. På mosemyra overvintret også kløveren godt, vi har sjelden eller aldri hatt så fin kløvereng der, den dominerte helt over timotei på 1. og 2. års eng. Det var rikelig nedbør i juni måned, 13 mm mer enn normalen, som er 57 mm, og denne nedbør kom vel med. Temperaturen var over normalen med $0,7\text{ C}^\circ$. Juli måned hadde under normalt med nedbør, og temperaturen lå $0,9\text{ C}^\circ$ under det normale.

Slåttonna kunne ta til tidlig, og den 29. juni ble første forsøksfeltet hausta. Timoteien blomstret ikke før den 14. juli. Etter kraftig regn i midten av juni måned, ble enga lagt mye ned, og legda auket etter kraftig regn fra 7. til 9. juli. Dette sinket slåttonnarbeidet sterkt, men etter den tid ble det bedre vær, og slåtten var ferdig den 27. juli. Siste høylasset var i hus den 11. august. Høyet fikk stort sett god berging, og avlingene ble store. Her skal refereres avlingstall fra om-løpsforsøkene på gras- og mosemyr, i kg høy pr. dekar:

	Grasmyr			Mosemyr
	Omløp med 3 år eng	Omløp med 4 år eng	Omløp med 5 år eng	Omløp med 4 år eng
1. års eng	954	1248	812	1036
2. » »	922	1094	1114	1191
3. » »	1138	Brakk	980	815
4. » »	—	1014	Brakk	1083
5. » »	—	—	1089	—
Middeltall:	1004	1118	999	1031

Vi kan her merke oss de gode avlinger som er tatt på mosemyra, de er like gode som på grasmyra. Disse tall gjelder første haustinga, etterslåtten ble meget større på grasmyra, så for to haustingar har grasmyra gitt mer. På mosemyra ble det ikke meget etterslått.

August måned hadde en middeltemperatur omtrent som for juli måned, 14,3 C°, det er 1,2 C° over det normale for måneden. Nedbøren var 47 mm, eller 36 mm mindre enn normalt. Kornet gikk raskt fram til modning, men den siste uke av måneden var det regn alle dagene. September måned ble mer regnrrik, 74 mm eller bare 8 mm mindre enn normalen. Nedbørdagene var 26, og det var regn alle dagene fra den 6. til den 25. september. Det var stille vær, og opptørkingen i åkeren gikk derfor seint etter regn, noe som førte til oppgroing, særlig gikk dette ut over havren som var gått sterkt i legde. Bygg, som var kommet på sneis, fikk noenlunde god berging, bare de øverste band måtte sorteres fra ved innkjøringen. Det først haustede bygg fikk meget god berging. Siste uke i september ble det godt innbergingsvær. En del av havren måtte haustes ubundet og lagt i hesje. Vi fikk leid skurtresker til tresking av denne havre. På grunn av legde ble avlinga av havre mye redusert. Likevel ble avlinga av Vollhavre ca. 340 kg pr. dekar, Nidarhavre ga noe mindre. Vardebygg utenom sortforsøkene ga ca. 300 kg pr. dekar, og det bygg som fikk beste innberging holdt en vannprosent på 18 og 19.

Frøenga av timotei var gått helt i legde og måtte slås ned og hesjes ubundet. En kunne derfor ikke vente stor avling og heller ikke godt frø. Avlinga var ca. 40 kg frø pr. dekar.

Potetene ble tatt opp fra den 25. september. Det hadde vært gode vekstvilkår for disse, frost hadde ikke skadd riset nevneverdig før opptakingen. På en del sorter var riset visnet sterkt ned, vesentlig på grunn av tørråte. På knollene var det lite å merke av denne sykdommen. En medvirkende grunn til det var vel at myra var svært tørr. Knollavlingene ble gode, som etterfølgende avlingstall for noen sorter viser. Avlinga i kg pr. dekar:

Louis Botha	3813	kg	knoller	med	20,2	%	tørrstoff
Saga	4228	»	»	»	20,3	»	»
Kong Georg V	3930	»	»	»	19,4	»	»
Jøssing	3145	»	»	»	21,8	»	»
Eva	4165	»	»	»	19,1	»	»
Sharpes Express	3597	»	»	»	20,9	»	»

På mosemyra var det og gode potetavlinger, særlig av Edzell Blue som ga 4404 kg knoller med 21,5 % tørrstoff, mens Jøssing ga 2611 kg med samme tørrstoffprosent. Selv om det hadde regnet meget i september måned, var myra enda så tørr i potetradene at det støvet av jorda under potetopptakinga. Trulig var den tørre myra en medvirkende årsak til at enkelte sorter sto tilbake i avling.

Nepene ble opptatt fra den 2. oktober. De kom til full utvikling, forsåvidt som bladverket tok til å gulne og visne før opptakinga. For en del kan det vel og tilskrives at det ble for tørt til rotvekstene utover hausten. Regnet som kom maktet ikke å gjennomfukte myra noe større. Nepeavlingene fra omløpsforsøket på grasmyr ga dette middelresultat:

Dales hybrid	6356	kg	røtter	med	9,1	%	tørrstoff
Yellow tankard	7541	»	»	»	9,1	»	»
Mainepe	5858	»	»	»	13,1	»	»

På mosemyra ble avlinga mindre, men også her ble det for tørt til nepene. Hvit mainepe ga bedre avling enn Dales hybrid, som nedenstående avlingstall viser:

Dales hybrid	4082	kg	røtter	med	9,4	%	tørrstoff
Mainepe	4590	»	»	»	12,7	»	»

Hodekålen ble opptatt den 1. oktober. For det aller meste var det sorten Trønder som ble plantet. Kålen fikk god utvikling og ble til dels for stor. Den var priklet i jordpotter, bare en liten del ble plantet direkte fra benken. Etter utplantingen av jordpottene viste det seg etter en tid at mange planter visnet bort så det ble mye luker i radene. Vi kunne ikke finne annen grunn til dette enn at det ble for tørt. Myra var fra våren av meget tørr, og regnet som kom formådde ikke å gjennomfukte ploglaget. Dette hadde større innvirkning på de jordpottede planter enn de som ble plantet direkte ut fra benken. De planter som ble igjen fikk god plass til sin utvikling, og hodene ble i største laget, men fast og fin var kålen. På grunn av de store luker som ble i radene kan ikke angis avlingstall pr. dekar.

Gulrøttene ble opptatt fra den 16. oktober. Her skal nevnes avlingstall fra sort- og stammeforsøket i kg pr. dekar:

Nantes Munkegård II Nordre, ..	4023	kg	røtter	med	14,4	%	avfall
Berlicum spesial, N. F.	5836	»	»	»	8,8	»	»
Nantes N. F. elite	5208	»	»	»	11,6	»	»
Feonia, N. F.	5166	»	»	»	14,7	»	»

Røttene fikk fin utvikling, men de ble lenger enn vanlig. Også her må en finne en forklaring på dette ved at myra var for tørr, røttene måtte søke mot dybden etter vann. Gulrota var sådd på drill. Det var også litt stokkløping, minst var det hos Berlicum, og mest hos Nantes.

Vekstsesongen 1959 må for myrjorda sitt vedkommende betegnes som god, til dels særdeles god. Størrelsen av avlinger lå over det normale for ymse vekster, først og fremst for høy lå avlingen mye over. Kvaliteten var ikke alltid god, således ble kornet skadd av dårlig innbergingsvær, særlig havren, men modningen var fullgod.

Haustpløyinga ble noe forsinket på grunn av forsinkede haustinger og sein innberging. Det var heller ikke lett å pløye, da myra var tørr. Vi ble ferdig med pløyinga siste dagene av oktober måned.

Det var fortsatt lite nedbør utover førejulsvinteren, alle tre månedene hadde under normalen. Tilsammen hadde de tre siste månedene av året 63 mm mindre enn normalt, det normale er 216 mm. Desember måned hadde bare 2 mm nedbør. Været holdt seg mildt, og det ble ikke nevnte tele ved utgangen av det gamle året. For hele året var det en nedbør på 513 mm, det er 251 mm mindre enn normalt. For mai/september er det normale 334 mm, det er 66 mm mer enn i 1959. Temperaturen for veksttida var i middel 11,9 C°, det er 0,4 høyere enn det normale. Det var bare juli måned som lå under normal temperatur av vekstmånedene.

Mære, den 14. januar 1960.

Hans Hagerup.

TORVSTRØPRODUKSJONEN 1959.

På grunn av den usedvanlig tørre sommeren vi hadde over hele Østlandsområdet i 1959, lå forholdene meget gunstig an for torvstrøproduksjon siste sesong. Også i Trøndelag var tørkeforholdene noenlunde gode i sommerhalvåret med nedbørmengder litt under normalen.

At betingelsene var gunstige går også tydelig fram av den statistikk som Myrselskapet har utarbeidet på grunnlag av innhentede oppgaver fra torvstrøfabrikkene.

Oppgavene omfatter i alt 50 fabrikker. Av disse har 43 fabrikker vært i drift i 1959. Den samlede produksjon av torvstrø og Huminal har vært 4 1 4 4 0 0 b a l l e r (avrundet til nærmeste 100). Sett i forhold